

מחמוד דרויש

כמקרה סתום

בביתו של פבלו נרודה, על שפת
האוקיינוס השקט, נזכרתי ביאניס ריצוס.
אתונה קדמה את הבאים מן הים
באמפיתאטרון שהואר בקריאתו של ריצוס:
"הו, פלסטין,

שם העפר

ושם השמים,

את תנצחי..."

חבקני. אחר כך הציג אותי, מתנה את אות הנצחון:
"זה אחי."

והרגשתי כאלו נצחתי, ונשברתי
כחתיכת יהלום, ולא נותר ממני דבר זולת האור /

במסעדה חמימה אנו מחליפים כמה געגועים
לארצותינו הישנות וזכרונות על

המחר: אתונה העתיקה הייתה יפה יותר.
אך יבוס – היא לא תסבל יותר. הרי הגנרל
שאל את רעלת הנביא כדי לבכות ולגנב
את דם הקרבנות: "קירי האויב!
הרגתי אותך בלי להתכוון, אויבי היקר,
משום שהפרעת לטנק שלי" /

ריצוס אמר: אך ספרטה נשברה
במעוף הדמיון האתונאי. האמת
והצדק תאומים המנצחים יחד. אחי
לשיר! לשירה יש גשר על פני

אֶתְמוּל וּמָחָר. אֶפְשֶׁר שְׁסוּחֲרֵי הַדְּגִים הַיְגָעִים
יִפְגְּשׁוּ עִם אֵלֶּה הַיּוֹצְאִים מֵהַמִּיתוּלוּגִיָּה.
אֶפְשֶׁר שְׁיִשְׁתּוּ יַחַד יֵין.

אֲמַרְתִּי: מַה־יִּשְׂרָה? מַה־יִּשְׂרָה בְּסוֹפוֹ
שֶׁל דְּבָר?

אָמַר: הִיא הַמְּקָרָה הַסְּתוּם, שְׂרָה,

יְדִידִי, הִיא אוֹתָם גַּעְגּוּעִים אֲשֶׁר אֵין
לָהֶם פֶּשֶׁר, בְּאֲשֶׁר הִיא הוֹפֵכֶת דְּבָר לְחִזְיוֹן רוּחַ, וּבְאֲשֶׁר
הִיא הוֹפֵכֶת חִזְיוֹן רוּחַ לְדְבָר. אַךְ הִיא עֲשׂוּיָה לְתֵת פֶּשֶׁר
לְצַרְךָ שֶׁלָּנוּ לְהַתְחַלֵּק בִּיפִי הַכֶּלְלִי... /

אֵין יָם בְּבֵיתוֹ בְּאֶתוֹנָה הָעֵתִיקָה,
שֵׁם הָאֵלוֹת הָיוּ מְנַהֲלוֹת אֶת עֲנִינֵי הַחַיִּים
עִם בְּנֵי הָאָדָם הַטּוֹבִים, וְשֵׁם אֱלֹקֵטְרָה הַנְּעֵרָה
מְסַתּוֹדֶדֶת עִם אֱלֹקֵטְרָה הַזְּקֵנָה וְשׂוֹאֵלֶת אוֹתָהּ:
הַאֲמַנְם אֲנִי אֶת?

אֵין לִיָּלָה בְּבֵיתוֹ הַצֵּר הַמְּסֻתָּגָף
מְעַל גִּגּוֹת נְבֻטִים עַל חֶרֶשֶׁת הַמְּתַכֶּת.
צִיּוּרָיו כְּמוֹ הַשִּׁירִים בְּצַבְעֵי מַיִם, וְעַל רִצְפַת
הַסְּלוֹן שֶׁלוֹ סִפְרִים מְרֻצָּפִים כְּמוֹ חֲצִץ מְלָקֵט.
אָמַר לִי: כְּשֶׁהַשִּׁירָה עוֹמֶדֶת עַל שְׁלָה, אֲנִי מְשַׁרְטֵט
עַל אֲבָנִים פְּחִים אֲחֻדִים לְלִכִּידַת קִטוֹת.
אֲמַרְתִּי: מִנֵּי־מַגִּיעַ אֶל קוֹלְךָ
הַיָּם, בְּעוֹד הַיָּם מְסִיחַ דַּעְתוֹ מִמֶּךָ, יְדִידִי?
אָמַר: מִצַּד הַזְּכוֹרוֹנוֹת, גַּם
אִם "אֵינְנִי זוֹכֵר שְׁהֵייתִי קִטָּן".
נוֹלְדֵתִי כְּשֶׁלִּי שְׁנֵי אַחִים אוֹיְבִים:
כְּלָאִי וְחָלִיִּי.

– ואיפה מצאת את הילדות?

– בתוכי הרגשי. אני הילד

והסב. ילדי מלמד את סבי את המטפורה.

וסבי מלמד את ילדי להתבונן בחוצי.

חוצי תוכי

כל אימת שכלאי צר אני מתפזר בכל,

ולשוני מתרחבת כמו פנינה שכל אימת שהליל

מאפיל היא מאירה /

ואמרת: למדתי ממך הרבה. למדתי

כיצד לאמן את נפשי להתעסק באהבת

החיים וכיצד לשוב בים

התיכון בחפושים אחר הדרך והבית או

אחר שניות הדרך והבית /

הוא לא שעה לברכת השלום. הגיש לי קפה.

אחר כך אמר: אודיסאוס שלכם ישוב בשלום,

הוא ישוב... /

בביתו של פבלו נרודה, על שפת

האוקינוס השקט, נזכרתי ביאניס ריצוס

בביתו. באותו זמן הוא נכנס

לאחד המיתוסים שלו, ואמר לאחת האלות:

אם אין מנוס אלא לצאת למסע, יהא זה אפוא

מסע נצחי!

מערכת גיא רוז-גלבע